Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-11-05
Dnr 2026:6780

Huvudman

Sundbybergs kommun
kommunstyrelsen@sundbyberg.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan S:t Martins gymnasieskola i Sundbybergs kommun

---

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sundbybergs kommun att senast den **21 juni 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan och utredning av särskilt stöd, frånvaroutredning samt särskilt beaktande av resultat på nationella prov vid betygsättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sundbybergs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart och får inte överklagas (26 kap. 10 § och 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

Sundbybergs kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan och utredning av särskilt stöd

1. Se till att lärarna när de befarar att en elev inte kommer att uppnå de betygskriterier som minst ska uppnås, trots att eleven har getts extra anpassningar, anmäler eleven till rektorn för utredning om särskilt stöd. Dokumentation över vilka elever som har blivit anmälda för utredning om särskilt stöd under perioden från den 6 november 2026 till den 14 juni 2027 ska bifogas huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

2. Se till att rektorn skyndsamt startar en utredning om behov av särskilt stöd för de elever lärarna anmäler för utredning om särskilt stöd. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Fem av de utredningar som genomförts under perioden från den 6 november 2026 till den 14 juni 2027 ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Frånvaroutredning

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 27 november 2026 informera alla lärare om skollagens krav om att utreda en elevs frånvaro om eleven har upprepad eller längre frånvaro, om det inte är obehövligt. Dokumentation över hur och när informationen har

förmedlats ska bifogas huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a § och 15 kap. 16 § skollagen)

2. Se till att rektorn skyndsamt utreder orsaken till frånvaron för de elever som haft upprepad eller längre frånvaro, om det inte är obehövligt. De fem senaste frånvaroutredningar startade mellan den 5 november 2026 och den 14 juni 2027 ska bifogas huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. Elevernas personnummer ska inte framgå av de bifogade frånvaroutredningarna. (15 kap. 16 § skollagen)

Särskilt beaktande av resultat på nationella prov vid betygsättning

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 14 maj 2027 informera alla lärare om skollagens krav om att elevens resultat på det nationella prov ska särskilt beaktas vid betygsättningen i de ämnen som det ges nationellt prov. Dokumentation över hur och när informationen har förmedlats ska bifogas huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a § och 15 kap. 25 a § skollagen)

2. Se till att skolans lärare vid betygssättning i kurser/ämnen där elever genomfört nationella prov särskilt beaktar elevens resultat på det nationella provet. Av redovisningen av vidtagna åtgärder ska det framgå vilka elever som gjort nationella prov i matematik nivå 1a, svenska nivå 1 och svenska som andraspråk nivå 1 2026/2027 och vad de fått för resultat på dessa prov. Det ska också framgå vilket slutbetyg respektive elev har fått i aktuella ämnen vårterminen 2027. I de fall elevers betyg avviker från resultatet på det nationella provet ska det anges hur det nationella provet särskilt beaktats vid betygsättningen i ämnet eller vilka särskilda skäl som funnits för att inte särskilt beakta resultatet. (15 kap. 25 a § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektonen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2026:6780) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2026 inlett en tillsyn av S:t Martins gymnasium i Sundbybergs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid S:t Martins gymnasium följer gällande bestämmelser om särskilt stöd, arbetet med frånvaro samt bestämmelserna kring särskilt beaktande av resultat på nationella prov vid betygsättning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 1 september och den 4 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram och frånvaroutredningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Huvudmannen ska även se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt skollagen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 a § skollagen).

Föreläggande

Anmäla och utreda särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare framgår att samtliga elever där lärare gör bedömningen att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inte anmäls till rektorn. En lärare uppger att det inte är någon idé att anmäla alla elever eftersom elevhälsan inte hinner med allt. En annan lärare säger att det inte är någon idé att anmäla eftersom eleverna har så stora svårigheter. Andra lärare och representanter för elevhälsan beskriver anmälningsprocessen som väl fungerande. Det framgår att elevhälsan finns tillgänglig för konsultation gällande exempelvis om eleven ska anmälas till rektorn eller om det finns ytterligare extra anpassningar som kan ges för att eleven ska uppnå godkända kunskaper i ämnet. Skolans rutin för anmälan om behov av särskilt stöd beskriver att lärarna ska anmäla behov av särskilt stöd till mentorn som i sin tur gör anmälan till rektorn. Anmälan görs på en blankett där det ska beskrivas vilket stöd eleven fått i klassrummet. Elevhälsoteamet lägger in ärendet i dagordningen för elevhälsomötet och kallar eventuellt berörd lärare till mötet. Både lärare och representanterna

för elevhälsan beskriver att ärendet sedan tas upp på nästkommande elevhälsomöte.

Representanter för elevhälsan säger att det inte alltid startas en utredning efter att en anmälan inkommit till rektorn och elevhälsan. En representant för elevhälsan säger i intervju att ibland när de ser att eleven fungerar väl i vissa ämnen men inte andra ämnen vill de se över om undervisningen behöver anpassas innan de går vidare med att starta en utredning om behov av särskilt stöd. Elevhälsoteamet vill att lärarna testar mer extra anpassningar, arbetar mer med differentierad undervisning och tillgängligt lärande. Av den till Skolinspektionen inskickade listan över anmälda elever framgår att det finns sju elever där det dröjt mellan 3 och 19 månader innan en utredning startats. Representanter för elevhälsan säger att det finns naturliga förklaringar till att utredningarna dragit ut på tiden. De uppger bland annat att elev och vårdnadshavare inte varit nåbara och därför har ingen utredning kunnat genomföras.

Rektorn bekräftar att elevhälsan inte startar utredning om särskilt stöd för samtliga elever som anmäls. Han säger att elevhälsan kategoriserar ärenden utifrån om det rör behov av särskilt stöd eller om det är något annat. Han säger att fler åtgärder måste ske inom ramen för ordinarie undervisning och att det finns lärare som behöver göra fler extra anpassningar under lektionerna för att möta elevernas behov. Rektorn uppger att skolan har uppmärksammat vilka lärare som är i behov av riktat stöd och att vissa lärare behöver bli mer självständiga i sitt arbete med extra anpassningar innan de anmäler behov av särskilt stöd. Gällande de utredningar som dröjt mellan 3 och 19 månader att starta säger rektorn att det handlar om att strukturellt gå igenom ärenden i elevhälsan. Skolan missar ibland att dokumentera vissa ärenden på rätt sätt och han har sett att med vissa elever borde skolan agerat mycket tidigare.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Av utredningen framgår att lärarna inte anmäler till rektorn alla elever som de befarar inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas trots att eleven får extra anpassningar. Vidare framgår av utredningen att rektorn inte ser till att det startas en utredning om behov av särskilt stöd för samtliga elever som anmäls och att det förekommer att en utredning starar efter 3 till 19 månader efter det att en elevs behov av utredning om särskilt stöd anmälts.

Av skollagen framgår att elever som befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska anmälas till rektorn. Vidare framgår att rektorn, eller den som rektorn delegerat uppgiften till, ska se till att anmälningar som tas emot utreds skyndsamt.

Att lärarna inte anmäler alla elever som de befarar inte kommer uppfylla betygskriterierna för minst betyget E, trots att eleven får extra anpassningar, medför att rektorn inte blir uppmärksammad på att eleverna kan vara i behov av särskilt stöd för att uppnå betygskriterierna som minst ska uppnås. Detta är en brist.

Det är inte frivilligt för rektorn att välja mellan att inleda eller att inte inleda en utredning om särskilt stöd efter att en anmälan om särskilt stöd inkommit. Utredningen kan vara olika omfattande, men rektorn är alltid skyldig att se till att elevens behov av särskilt stöd utreds. Att rektorn inte alltid ser till att en utredning inleds är en brist.

En elevens behov av särskilt stöd ska utredas skyndsamt, men det finns inte någon definition av vad som är skyndsamt. Skolinspektionen bedömer dock att det inte är förenligt med skyndsamhetskravet att starta en utredning flera månader efter det att rektorn fått en anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Att rektorn inte sett till att alla elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds är en brist.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsa framgår att lärarna registrerar elevernas frånvaro vid varje lektion i skolans digitala plattform.

Vårdnadshavarna ges då information via mejl och sms att deras barn är frånvarande.

I skolans frånvarorutin står att mentor kontrollerar närvaron i skolans digitala plattform för samtliga mentorselever minst en gång i veckan. Mentor uppmärksammar och följer upp frånvaron med berörda elever. Vidare står att om frånvaron fortsätter trots samtal mellan elev, vårdnadshavare och mentor gör mentorn en anmälan till elevhälsan. Elevhälsan beslutar om en frånvaroutredning ska startas. Socialpedagogen mäter även varje elevs sammanlagda frånvaro löpande på en period av 30 dagar.

Lärare berättar i intervju att frånvarorutinen följs. De berättar också att de kan bli kontaktade av socialpedagogen då hen uppmärksammat en hög frånvaro. Enligt lärare och representanter för elevhälsan finns det dock ingen fastställd gräns för när en elev har en upprepad eller längre frånvaro och som mentorn ska anmäla till rektorn och elevhälsan.

Lärare uppger att det under förra läsåret hade elever med en frånvaro som pågått länge innan en frånvaroutredning startades. Lärare uppger också att det inte alltid startas frånvaroutredningar om det redan finns exempelvis kontakt på socialtjänsten eller om eleven träffar psykolog. Representanter för elevhälsan bekräftar att frånvaroutredningar inte alltid startats skyndsamt.

Skolinspektionen har tagit del av elevernas frånvaro under läsåret 2025/2026. Av den framgår att 30 elever har mer än 40 procents frånvaro. Skolinspektionen har frågat om det startats en frånvaroutredning för nio av dessa elever. För två av dessa elever har det inte startats någon utredning och elevhälsan kan inte uppge något skäl till att det skulle vara obehövligt att starta en utredning. För två andra elever har det startats en frånvaroutredning och för fem av eleverna bedömer elevhälsan att det är obehövligt att starta en utredning. Rektorn säger att det endast i enstaka fall är obehövligt att genomföra en frånvaroutredning och att det borde gjorts fler frånvaroutredningar. Huvudmannen uppger i den inskickade informationen att skolan under läsåret 2025/2026 har genomfört 18 frånvaroutredningar.

Representanter för elevhälsan berättar att frånvarorutinen som skolan haft inte har varit välfungerande. Det har varit svårt att säkerställa att frånvaroutredningar startats skyndsamt eftersom det varit mentorer som varit ansvariga för att anmäla frånvaron till elevhälsan och mentorer har gjort olika bedömning av när frånvaron är upprepad eller längre. Det underlag som mentorerna ska inkomma med för att elevhälsan och rektorn ska kunna starta en frånvaroutredning har heller inte i samtliga fall varit tillräckligt. Av denna anledning har elevhälsan utarbetat en ny rutin som kommer att vara gällande innevarande läsår.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (15 kap. 16 § skollagen).

I förarbetena till skollagen framgår att det i vissa fall kan räcka med en enklare utredning. Ett exempel på det kan vara att vid en längre sjukfrånvaro begära ett läkarintyg. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, t.ex. bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Eftersom varje elevs förutsättningar är olika och orsakerna till frånvaro är mångfacetterade krävs det i andra fall en mer omfattande utredning av vad som har orsakat frånvaron för den enskilde eleven. Detta förutsätter att både skolpersonal och personal inom elevhälsan har kunskap om riskfaktorer för frånvaro, om upptäckt och åtgärder samt kännedom om beprövad erfarenhet och forskning om frånvaro. (Se prop. 2017/18:182 s. 59 f.)

Vidare framgår i förarbetena att fokus vid utredningen bör vara på att kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. Det anges också att det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepad eller längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. Beträffande åtgärder framhålls att det ofta kan räcka med åtgärder i form av enkla lösningar, hjälpmedel och anpassningar av skolmiljön och undervisningssituationen samt att skolpersonalen har generell kunskap om de faktorer som bidrar till frånvaro för att underlätta för eleven att vara i skolan. I vissa fall kan dock mer omfattande åtgärder bli aktuella som innebär att samverkan med externa parter om elevens situation blir nödvändig, t.ex. barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) eller socialtjänsten (prop. 2017/18:182 s. 60). Det förutsätts i förarbetena att frånvaroutredningen och arbetet med frånvaron dokumenteras. (Se prop. 2017/18:182 s. 62.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att S:t Martins gymnasium inte följer författningarnas krav när det gäller att starta frånvaroutredningar för att utreda orsaker till elevers frånvaro. Visserligen framgår av utredningen att

lärarna tar närvaro varje lektion och att vårdnadshavarna får information om en elev är frånvarande.

Av utredningen framgår dock att det saknas en rutin på skolan för när mentorer ska anmäla till rektorn att en elev har upprepad eller längre frånvaro. Detta medför att mentorer gör olika bedömning av när frånvaron är upprepad eller längre. Elevhälsan har även i vissa fall svårigheter att starta en frånvaroutredning då de bedömer att underlaget de får in av mentorerna inte är tillräckligt. En följd av detta är att det inte startats frånvaroutredningar för ett par elever som rektorn bedömer skolan borde startat en frånvaroutredning för och att det i vissa fall dröjt innan en frånvaroutredning startats. Av skollagen framgår att rektor skyndsamt ska starta en utredning för en elev med upprepad eller längre frånvaro om det inte är obehövligt. Att rektorn inte ser till att så sker är en brist.

Särskilt beaktande av resultat på nationella prov vid betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av nationell statistik för vårterminen 2025 framgår att 68 procent av elever som gått kursen matematik 1a fick ett högre slutbetyg jämfört med resultatet på nationella proven. Att jämföras med riket där 31 procent av eleverna fick ett högre betyg.

Skolinspektionen har även tagit del av skolans sammanställning av resultaten för vårterminen 2026. Av denna sammanställning framkommer att 73 procent av eleverna som genomförde samtliga delar av nationella proven i matematik nivå 1a fick ett högre betyg än provbetyget. Att jämföra med riket där 30 procent av eleverna fick ett högre betyg. För eleverna som genomförde samtliga delar av nationella proven i svenska nivå 1 fick 42 procent av eleverna högre betyg än provbetyget. Att jämföra med riket där 28 procent av eleverna fick ett högre betyg. I svenska som andraspråk nivå 1 fick 60 procent av eleverna högre betyg än provbetyg. Att jämföra med riket där 28 procent av eleverna fick ett högre betyg.

Lärarna anger flera olika orsaker till att elever som fått F på proven får E eller högre i betyg. Främst handlar det om att många av skolans elever inte kan visa sina kunskaper vid provsituationen. Lärarna säger bland annat att eleverna blir väldigt stressade, att texterna är alldeles för långa och att eleverna inte klarar av att skriva under flera timmar. Lärare säger även att det är svårt för eleverna att sitta 10–12 elever i samma rum. Lärare säger också att flera av eleverna inte skrivit nationella prov på grundskolan. En lärare säger att eleverna tappar självförtroendet vid provsituationen. Andra orsaker beskrivs vara att matematikprovet 2026 var extra svårt och att det nya poängsystemet för provet gör att flera elever har svårt att prioritera bland uppgifter och därmed får sämre resultat. Representanter för elevhälsan håller med lärarna att nationella proven är utmanande för

eleverna vilket gör att de inte lyckas prestera lika bra som de gör vid andra provtillfällen.

Lärare har olika uppfattning om huruvida eleverna har de faktiska kunskaperna som krävs. Några lärare uttrycker att kunskaperna finns om eleverna exempelvis får göra proven uppdelade. Lärare säger också att de måste göra många bedömningstillfällen under läsåret för att se elevernas faktiska kunskaper. För de elever som inte deltagit eller för de elever som fått F på nationella proven uppger lärarna att de exempelvis får visa sina kunskaper genom gamla nationella prov. Några lärare säger att de bedömer att eleverna ska ha F i betyg men möter på motstånd från speciallärarna som anser att de nationella proven inte mäter elevernas faktiska kunskaper utan elevernas förmåga att prestera under press.

Rektorn är medveten om att provresultatet på de nationella proven ska särskilt beaktas om det inte finns särskilda skäl. Han säger att skolan behöver reda ut vad *särskilt beakta* innebär i praktiken. Rektorn har räknat på betygsutfallet 2024, 2025 och 2026 och sett mönster i enskilda lärares betygssättning och samtalat med berörda lärare om det. Rektorn säger i intervju att skolan har lärare som sätter lite för ”välvilliga” betyg. Han uppger att han behöver titta närmare på betygsättningen och att i vissa fall kan det handla om att lärare sätter för höga betyg. Vidare säger han att det inte känns helt rätt att elever som inte skrivit alla delar av nationella proven ändå får betyget E och ibland högre betyg än så.

Rektorn har sett till att lärarna gör en egen utvärdering och analys av betygsättningen vårterminen 2026. Han säger dock att skolan har missat att jämföra sina resultat med riket. Vidare berättar rektorn att han har en plan för lärarnas samverkan kring betyg under kommande läsår. Detta då det framkommit att lärarna anser att samverkan kring betyg sker för sällan.

Rättslig reglering

Vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl (15 kap. 25 a § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att en lärare inte kan bortse från resultatet på ett nationellt prov, som är välkonstruerat och noga utprövat och som utvecklats just för att vara ett stöd vid betygssättningen. Att provet särskilt ska beaktas vid betygssättningen understryker att resultatet på ett nationellt prov normalt sett har en större betydelse än vilket annat enskilt prov eller bedömningsunderlag som helst. Med särskilda skäl avses sådana situationer där det finns ovanliga och särskilt beaktansvärda omständigheter som gör att den betygssättande läraren ska kunna göra ett avsteg från bestämmelsens huvudregel att resultatet på ett nationellt prov

särskilt ska beaktas vid betygssättningen. Typiskt sett bör det vara fråga om situationer där provresultatet eller resultat på delprov inte ger en rättvisande bild av vad som är tidigare känt om elevens kunskaper och detta beror på omständigheter som eleven inte själv råder över. Det kan exempelvis vara fråga om felande teknik och hjälpmedel som inte fungerat vid ett delprov. Det kan också vara fråga om personliga förhållanden, exempelvis dödsfall i familjen eller vänkretsen eller andra omvälvande händelser. Det kan dock även vara fråga om omständigheter som eleven själv förfogar över, såsom att det har konstaterats att eleven har fuskat vid provet. (Se prop. 2017/18:14 s. 26.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärare vid S:t Martins gymnasium inte alltid särskilt beaktar resultaten från de nationella proven vid betygssättning. Utredningen visar att det i vissa ämnen de senaste två läsåren finns betydande avvikelser mellan elevernas slutbetyg och deras resultat på de nationella proven. Enligt lärare förklaras avvikelserna bland annat av att eleverna har svårt att hantera provsituationer och har behov av mer anpassningar än de fått i provsituationen.

Av skollagen framgår att resultaten på nationella proven särskilt ska beaktas om det inte finns särskilda skäl för att inte göra det. Av förarbetena till skollagen framgår att särskilda skäl avser situationer där det finns ovanliga och särskilt beaktansvärda omständigheter, exempelvis dödsfall i familjen eller vänkretsen eller andra omvälvande händelser.

De avvikelser som finns på skolan de senaste två läsåren är stora i jämförelse med riket och framstår därför som anmärkningsvärda. Skolinspektionen bedömer därför att det är sannolikt att lärare på skolan inte särskilt beaktar resultatet på nationella proven i matematik 1a, svenska 1, svenska som andra språk 1 vid betygssättningen. De skäl som lärare anger till varför resultaten på de nationella proven inte särskilt har beaktats vid betygsättningen utgör inte särskilda skäl. Att nationella proven i nämnda kurser/ämnen inte särskilt beaktas utgör därför en brist.

Skolinspektionen vill i sammanhanget särskilt betona att de nationella proven är noggrant utformade för att motsvara betygskriterierna i respektive kurs. Om resultatet på de nationella proven inte särskilt beaktas vid betygssättningen kan det få som konsekvens att en orättvisa uppstår gentemot andra elever på andra skolor som genomför samma prov i samma ämne. Att lärare inte särskilt beaktar resultaten på de nationella proven innebär även en risk att eleverna får ett betyg som inte motsvarar deras kunskapsnivå och att betygsättningen inte är likvärdig vare sig inom skolenheten eller gentemot övriga skolor.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sundbybergs kommuns verksamhet vid S:t Martins gymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning av särskilt stöd, utredning av frånvaro samt krav att särskilt beakta resultat på nationella prov vid betygsättning. Det finns därför skäl att förelägga Sundbybergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Joakim Öberg

Beslutsfattare
Signerat av: Joakim Roeraade Öberg

X Terese Westin

Föredragande
Signerat av: Terése Westin

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Janette Örning Alm medverkat.